

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1899)

354. posiedzenie
Komisji Ustawodawczej
w dniu 13 grudnia 2010 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy (druk senacki nr 1042; druki sejmowe nr 3478 i 3564).
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk senacki nr 1041, druki sejmowe nr 3207 i 3510).

(Początek posiedzenia o godzinie 16 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Piotr Zientarski)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Rozpoczynamy posiedzenie Komisji Ustawodawczej.

W porządku posiedzenia komisji, która w tej chwili rozpoczyna obrady, są dwa punkty. Pierwszy to rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy; druk senacki nr 1042, druki sejmowe nr 3478 i 3564, a drugi to rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny; druk senacki nr 1041 i druki sejmowe nr 3207 i 3510.

Serdecznie witam przybyłych gości, przedstawicieli ministra pracy.

Rozpoczynamy rozpatrywanie tego punktu. Chciałbym poinformować państwa, że Komisja Rodziny i Polityki Społecznej na swoim posiedzeniu również rozpatrzyła tę ustawę i wnosi o przyjęcie jej bez poprawek, nie wniosła żadnych poprawek.

Serdecznie witam również pana dyrektora, pana prokuratora, przedstawiciela Biura Legislacyjnego.

Bardzo proszę o krótkie przedstawienie istoty sprawy. To może ewentualnie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No, to jest do wyboru, bardzo proszę o króciutkie przedstawienie istoty sprawy, a później udzielię głosu pani dyrektor.

Proszę bardzo.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Bożena Langner:**

Nowelizacja dotyczy tylko jednego zagadnienia, chodzi o urlop ojcowski w przypadku ojców przysposabiających dziecko. Stawia się sprawę w ten sposób, żeby nie było żadnych wątpliwości co do tego, kiedy ten urlop... to znaczy inaczej – nie tyle co do tego, kiedy, tylko żeby ojcowie zarówno biologiczni, jak i ci, którzy decydują się na przysposobienie... Ponieważ ojcowie biologiczni mają uprawnienie do takiego urlopu, to chodzi o to, żeby w przypadku przysposobienia dziecka można było w sposób realny z tego urlopu skorzystać. Często jest to niemożliwe ze względu na tę istniejącą w dotychczasowym stanie prawnym przesłankę wieku, zgodnie z którą uprawnienia do tego urlopu przysługują ojcu do ukończenia przez dziecko dwunastego miesiąca życia, bo w przypadku postępowań o przysposobienie, kiedy stan prawny wymaga zastosowania pewnych procedur i postępowanie się przeciąga, dopiero po ukończeniu przez dziecko dwunastego miesiąca życia ten stan prawny może zostać ostatecznie

wyjaśniony i możliwa jest adopcja. W takiej sytuacji nie ma możliwości realnego skorzystania z prawa do urlopu. Teraz to zostaje uregulowane w taki sposób, aby ojcowie adopcyjni również mogli skorzystać z urlopu ojcowskiego – w takim wymiarze, jaki przyjęto w dotychczasowym stanie prawnym, tutaj żadna konstrukcja nie zostaje zmieniona. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Bardzo dziękuję, Pani Mecenass.
I bardzo proszę o zabranie głosu, Pani Dyrektor.

**Dyrektor Departamentu Prawa Pracy
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Eugenia Gienieczko:**

Eugenia Gienieczko, dyrektor Departamentu Prawa Pracy.

Rząd zdecydował się przygotować i wnieść ten projekt, zgadzając się z uwagami dwóch rzeczników, rzecznika praw dziecka i rzecznika praw obywatelskich, słusznie podnoszących, że ze względu na przewlekłe postępowania adopcyjne ci ojcowie mają mniejsze szanse na skorzystanie z urlopu ojcowskiego. Tak jak powiedziała pani mecenass, proponujemy tylko inne liczenie tego dwumiesięcznego okresu w przypadku ojca adopcyjnego. Będzie on mógł skorzystać z tego urlopu w ciągu dwóch miesięcy liczonych od uprawomocnienia się postanowienia o adopcji, a nie od urodzenia się dziecka, tak jak to ma miejsce w przypadku ojców naturalnych. Tej zmianie towarzyszą oczywiście konieczne przepisy przejściowe.

Chcę tylko powiedzieć, że ten projekt nie budził żadnych kontrowersji, zarówno podczas uzgodnień resortowych, jak i konsultacji z partnerami społecznymi. Posłowie też nie wnosili żadnych zastrzeżeń. Projekt wyprzedza prawo unijne, bo w tej chwili w Unii dopiero pracuje się nad urlopem ojcowskim. W 2011 r. będzie jeden tydzień, a dopiero w 2012 r. będą dwa tygodnie urlopu ojcowskiego. To tyle.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Bardzo dziękuję.
Tak jak słyszeliśmy, ustawa nie budzi kontrowersji, nie budzi zastrzeżeń. Otwieram dyskusję.
Pan przewodniczący Paszkowski. Bardzo proszę.

Senator Bohdan Paszkowski:

Tylko jedno pytanie. W następnym roku ten urlop będzie tylko jednotygodniowy, ale później będą dwa tygodnie. Dlaczego?

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Proszę bardzo.

**Dyrektor Departamentu Prawa Pracy
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Eugenia Gienieccko:**

Tak przyjęto wcześniej, kiedy w ogóle wprowadzano urlop ojcowski, ze względu między innymi na koszty. To jest tak samo dla wszystkich ojców...

(Głos z sali: Aha, czyli tu nie ma różnicy?)

...i dla naturalnych, i dla adopcyjnych, tego tutaj nie zmieniamy, tylko powtarzamy to uregulowanie. Zwrócił nam uwagę RCL, że mogą być wątpliwości interpretacyjne, czy to jest jeszcze dodatkowy urlop dla ojca adopcyjnego, czy to jest ten sam, który przyznano już we wcześniejszej regulacji. I stąd to rozróżnienie. Czyli cały urlop będzie trwał dwa tygodnie, ale jest wprowadzany etapowo. I tę zmianę wprowadza już ustawa z 2008 r. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z państwa chce zabrać głos? Nie widzę chętnych.

W związku z tym proponuję, ażebyśmy przegłosowali wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto jest za przyjęciem tego wniosku? (6)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Jeśli chodzi o sprawozdawcę... Przypominam, że chodzi o urlop tacierzyński. Czy pani marszałek...

(Senator Grażyna Sztark: Chętnie. Tacierzyński to...)

No właśnie, tak też myślałem...

(Głos z sali: Powinien facet...)

No nie, właśnie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, tak jest. Tak właśnie, pani senator tymi sprawami wcześniej już też się zajmowała.

Dziękuję bardzo. Dziękuję naszym gościom z ministerstwa pracy.

Przystępujemy do punktu drugiego. Rozpoczynamy rozpatrywanie punktu drugiego, ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Witamy jeszcze raz pana dyrektora, pana prokuratora i bardzo proszę, udzielam panu głosu.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Tomasz Szafranski:**

Szanowni Państwo!

Uchwalona w dniu 25 listopada tego roku przez Sejm wąska nowelizacja kodeksu karnego odnosząca się do jednego przepisu, mianowicie art. 42 §2 kodeksu karnego, zrealizowała rozwiązanie normatywne opracowane przez Senat, przedstawione w szczególności przez Komisję Ustawodawczą, jako element wykonywania orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego. 5 maja 2009 r. w postanowieniu sygnalizacyjnym Trybu-

nał Konstytucyjny wskazał, iż na bazie dotychczasowego brzmienia przepisów określających przesłanki orzekania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów... W szczególności chodziło o przesłankę zawartą w §2 art. 42, która w wypadku dopuszczenia się przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji w określonych kwalifikowanych warunkach, mianowicie w szczególności pod wpływem środka odurzającego bądź w stanie nietrzeźwości, nakazywała obligatoryjnie orzec zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych.

W związku z ukształtowanymi, zwłaszcza na podstawie poglądów Sądu Najwyższego, sposobami stosowania tego przepisu, doszło do pewnego paradoksu – który Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu postanowienia przedstawił – polegającego na tym, że w rezultacie nietrzeźwy kierujący pojazdem niemechanicznym, w szczególności nietrzeźwy czy odurzony rowerzysta, w kontekście środka karnego był traktowany przez sądy surowiej niż nietrzeźwy kierujący pojazdem mechanicznym, czyli w szczególności samochodem. Polegało to mianowicie na tym, że sądy, kierując się przekonaniem, że w każdym wypadku orzekany środek karny powinien dotyczyć tego środka transportu, który prowadził *in tempore criminis* sprawca przestępstwa, orzekał wobec rowerzysty zarówno – na podstawie przesłanki obligatoryjnej – zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, jak również – w oparciu o przesłankę fakultatywną z §1 – zakaz prowadzenia rowerów. Innymi słowy, rowerzysta w związku z tym miał objęte zakazem całe spektrum pojazdów, zarówno rower, jak i pojazdy mechaniczne, podczas gdy w stosunku do schwytanego *in flagranti* nietrzeźwego kierowcy samochodu sąd orzekał tylko zakaz prowadzenia samochodu, nie orzekając zakazu prowadzenia roweru, bo nie uznawał tego za celowe. I wskazując na ten paradoks surowszego traktowania, Trybunał w postanowieniu sygnalizacyjnym postulował dokonanie określonej zmiany przepisu.

Komisja Ustawodawcza Senatu, przygotowując projekt nowelizacji, dokładnie i prawidłowo zrealizowała wskazania Trybunału Konstytucyjnego. Polega to przede wszystkim na usunięciu w dwóch miejscach przepisu §2 wyrazu „mechanicznych” po słowie „pojazdów”. Innymi słowy, w tej chwili sąd będzie w każdym wypadku decydował – w zależności od sposobu zachowania się sprawcy, tego jaki pojazd prowadził, oraz stopnia naganności jego zachowania i niebezpieczeństwa związanego z jego dalszym uczestnictwem w ruchu drogowym – czy na przykład w stosunku do rowerzysty orzeknie tylko zakaz prowadzenia rowerów, a pozostawi możliwość prowadzenia pojazdów mechanicznych, czy też obejmie tym zakazem całe spektrum różnego rodzaju środków.

Tak jak stwierdziłem, w pełni prawidłowa realizacja orzeczenia spotkała się z poparciem rządu. W stanowisku rządu, które Rada Ministrów przyjęła, poparto to rozwiązanie, które Senat opracował i do końca popieraliśmy to rozwiązanie w Sejmie. To chyba wszystko.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo panu prokuratorowi za przypomnienie drogi naszej inicjatywy, która bez poprawek wróciła z Sejmu do nas.

Przypominam, że sprawozdawcą naszej komisji, a także całego Senatu, był pan profesor Kieres. I myślę, że powinien, że tak powiem, postawić kropkę nad „i” i być sprawozdawcą do końca.

Ale zanim...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Otwieram... Widzę, że sprawa jest już jasna dla nas wszystkich.

W związku z tym stawiam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek. (6)

Jednomyślnie za. Dziękuję bardzo.

Sprawozdawcą pozostaje pan senator Leon Kieres.

W związku z tym wyczerpaliśmy porządek naszego posiedzenia. Dziękuję.

Zamykam posiedzenie.

Zapraszam na godzinę 17.00 na wspólne posiedzenie z komisją praw człowieka. No, tam niestety czeka nas dłuższe siedzenie, dłuższa praca, mamy przygotowanych około dwustu poprawek do kodeksu wyborczego. Tak że niestety będziemy musieli trochę posiedzieć. Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 16 minut 16)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851